

কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্র, খুমটাই অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়

অধিক উৎপাদনত কৃত্ৰিম গোপ্রজনন পদ্ধতি

গোৱাং	কাল	প্ৰতি
০০০০ - ০০০৪	০০০৪ - ০০০৮	০০০৮ - ০০১২
০০১২ - ০০১৬	০০১৬ - ০০২০	০০২০ - ০০২৪
০০২৪ - ০০২৮	০০২৮ - ০০৩২	০০৩২ - ০০৩৬
০০৩৬ - ০০৪০	০০৪০ - ০০৪৪	০০৪৪ - ০০৪৮
০০৪৮ - ০০৫২	০০৫২ - ০০৫৬	০০৫৬ - ০০৬০
০০৬০ - ০০৬৪	০০৬৪ - ০০৬৮	০০৬৮ - ০০৭২
০০৭২ - ০০৭৬	০০৭৬ - ০০৮০	০০৮০ - ০০৮৪
০০৮৪ - ০০৮৮	০০৮৮ - ০০৯২	০০৯২ - ০০৯৬
০০৯৬ - ০১০০	০১০০ - ০১০৪	০১০৪ - ০১০৮

ডাঃ দীপক কুমাৰ শৰ্মা

সহকাৰী পশুচিকিৎসক
কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰ
খুমটাই

“অধিক উৎপাদনত কৃত্ৰিম গো-প্ৰজনন পদ্ধতি”

উন্নত মান বিশিষ্ট সৰ্টৰ ব্যৱহাৰ যে উৎপাদন ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান স্বৰ্ত্ত সেয়া আজি সৰ্বজন স্বীকৃত। অৱশ্যে উন্নত সৰ্ট ব্যৱহাৰৰ লগে লগে অন্যান্য গুৰুত্বপূৰ্ণ মনত ৰাখিব লগীয়া বিষয় সমূহ হৈছে বৈজ্ঞানিক প্ৰতিপালন, উপযুক্ত খাদ্যৰ যোগান, বেমাৰ-আজাৰৰ প্ৰতিৰোধ আৰু প্ৰতিকাৰ ইত্যাদি।

উন্নত জাতৰ গৰুৰ ভিতৰত দেখা গৈছে যে পশ্চিমীয়া জাৰ্চি, ৰেড-ডেন, হ’লষ্টেইন-ফ্ৰিজিয়ান আদি জাতৰ গাইৰ উৎপাদন ক্ষমতা আন ভাৰতীয় জাত সমূহতকৈ যথেষ্ট বেছি আৰু ইহঁতৰ অসমৰ জলবায়ুৰ প্ৰতি সহনশীলতাও বেছি। সেয়েহে ওপৰোক্ত তিনি জাতৰ বিশেষকৈ জাৰ্চি ষাণ্ডৰ লগত অসমৰ থলুৱা গাইৰ প্ৰজনন কৰোৱাই অধিক উৎপাদনক্ষম বৰ্ণসংকৰ গাই এজনী লাভ কৰিব পৰা যায়।

থলুৱা আৰু উন্নত জাতৰ গাইৰ উৎপাদনৰ তুলনামূলক বিৱৰণ :

গুণ	থলুৱা গাই	উন্নত জাতৰ গাই
(১) এটা পিয়নত পোৱা গাখীৰৰ পৰিমাণ	৩০০ - ৪০০ লিটাৰ	৪০০০ - ৬০০০ লিটাৰ
(২) প্ৰথম পোৱালি দিয়া বয়স	৪ - ৫ বছৰ	২ $\frac{1}{2}$ - ৩ বছৰ
(৩) দুটা পোৱালিৰ জন্ম হোৱা সময়ৰ ব্যৱধান	১৮ মাহৰ পৰা ২৪ মাহ	১২ মাহৰ পৰা ১৫ মাহ
(৪) এজনী গাইৰ জীৱনত পাব পৰা পোৱালিৰ সংখ্যা	৪ - ৫ টা	৬ টাৰ পৰা ৭ টা

ওপৰৰ তুলনামূলক ছবিখনৰ পৰা উন্নতজাতৰ গাইৰ পৰা যে লাভবান হ’ব পৰা যায় সেয়া সহজে বুজা যায় কিন্তু অসমৰ সকলো গাঁৱতেই যদি উন্নত জাতৰ ষাণ্ড গৰুৰ যোগান ধৰিব লগা হয় তেনেহ’লে ১০,০০০ তকৈ অধিক ষাণ্ডৰ প্ৰয়োজন হয়— যিটো অত্যন্ত ব্যয়বহুল আৰু প্ৰায় অসম্ভৱ। সেয়ে কৃত্ৰিম প্ৰজনন পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে যাতে কম খৰচত উন্নতমান বিশিষ্ট ষাণ্ডৰ শুক্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি অসমৰ থলুৱা

গাইবোৰৰ পৰাই অধিক উৎপাদনক্ষম গৰু লাভ কৰিব পৰা যায়।

কৃত্ৰিম প্ৰজনন পদ্ধতিৰ উপকাৰিতা সমূহ :

- (১) কৃত্ৰিম প্ৰজনন পদ্ধতিৰে সহজে, সোনকালে আৰু কম খৰচতেই থলুৱা নিম্ন মানদণ্ডৰ গো-ধনৰ জাতৰ উন্নতি সাধিব পাৰি।
- (২) এই পদ্ধতিত এটা ষাঁড়ৰ পৰা এবাৰ শুক্ৰ আহৰণ কৰি ৪০০ - ৫০০ গাইক গৰ্ভধাৰণ কৰাব পাৰি।
- (৩) এই পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগৰ ফলত ক্ষুদ্ৰ গো-পামৰ মালিক সকলে নিজাকৈ ষাঁড় গৰু বখাৰ প্ৰয়োজন নোহোৱা হৈছে। ফলত এটা গৰুৰ পালনৰ খৰচ, কষ্ট আদি লাঘৱ হৈছে।
- (৪) এই পদ্ধতিত যৌন ৰোগ বিয়পাৰ কোনো ভয় নাথাকে।
- (৫) এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা এঠাইৰ পৰা আনঠাইলৈ আনকি দেশ দেশান্তৰৰ পৰাও শুক্ৰ অনা নিয়া কৰি নিম্নমানৰ জাতৰ উন্নতি সাধিব পৰা হৈছে।
- (৬) এই পদ্ধতিত শুক্ৰানু বহু বছৰলৈ সংৰক্ষিত কৰি বখাৰ ব্যৱস্থা থকাৰ বাবে ষাঁড়ৰ মৃত্যুৰ পিছতো বহুবছৰলৈ উচ্চমানৰ শুক্ৰ কৃত্ৰিম প্ৰজননৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।
- (৭) উচ্চমানৰ ষাঁড়ৰ শুক্ৰানুৰে কৃত্ৰিম ভাৱে জন্ম পোৱা পোৱালি সাধাৰণতে স্বাস্থ্যৱান হয়, চৈঁউৰীয়ে কম সময়তেই পোৱালি দিয়ে আৰু দমৰা বিলাকো অধিক শক্তিশালী হয়।

প্ৰজনন কৰোৱাৰ সময় : কৃত্ৰিম পদ্ধতিত প্ৰজনন কৰাবলৈ হলে সময়ৰ প্ৰতি বিশেষ লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। সাধাৰণতে থলুৱা গাই এজনীক গৰম হোৱাৰ ১২ - ১৫ ঘণ্টা আৰু উন্নত জাতৰ গাইক ১৫ - ২০ ঘণ্টাত প্ৰজনন কৰাব লাগে।

গাই পাল খোৱা বা গৰম হোৱাৰ লক্ষণ সমূহ : গৰম আহিলে বা পাল খালে গাইয়ে হেৰুৱালিয়াৰ ধৰে, কাষত থকা আন গৰুৰ গাত জঁপিয়াই উঠে, ঘাঁহ দানা খোৱাৰ আগ্ৰহ কমে, ঘনাই প্ৰস্ৰাৱ কৰে, যোনিৰে পৰিষ্কাৰ বিজলুৱা তৰল পদাৰ্থ বাহিৰ হয়।

উল্লেখিত লক্ষণসমূহ দেখিলেই গাইজনীক ওচৰৰ কৃত্ৰিম প্ৰজনন কেন্দ্ৰ লৈ নিব লাগে নহলে, শিভাগীয় কৰ্মচাৰীক খবৰ দি উপযুক্ত সময়ত ঘৰতেই উন্নত জাতৰ শুক্ৰৰ দ্বাৰা প্ৰজনন কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মনত ৰাখিব “উন্নত সঁচৰ প্ৰয়োগেই হৈছে অধিক উৎপাদনৰ মূল মন্ত্ৰ।”